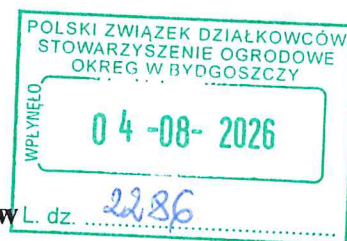

UCHWAŁA Nr 12/X//2026
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 29 lipca 2026 r.

w sprawie przyjęcia założeń ogólnopolskiej kampanii społecznej

Krajowa Rada PZD, działając na podstawie § 145 pkt 2 - 4 Statutu PZD, postanawia:

§ 1

1. Przyjąć „ZAŁOŻENIA KAMPANII SPOŁECZNEJ PZD na rzecz przyjęcia ustawy dotyczącej gruntów pod nowe i odtwarzane ROD oraz opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów zajmowanych przez ROD”, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.
2. Zainicjować ogólnopolską kampanię społeczną służącą pozyskaniu szerokiego poparcia dla rozwiązań przygotowanych przez PZD.

§ 2

Zwrócić się do organów i jednostek organizacyjnych PZD oraz członków PZD o aktywne włączenie się w kampanię i podejmowanie działań odpowiadających lokalnym warunkom i możliwościom, zgodnie z celami określonymi w Założeniach.

§ 3

Powierzyć Krajowemu Zarządowi PZD prowadzenie działań na poziomie krajowym oraz zapewnienie zaplecza eksperckiego, legislacyjnego i informacyjnego kampanii.

§ 4

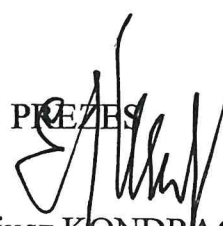
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES

Zdzisław ŚLIWA

PREZES

Eugeniusz KONDRACKI

Uzasadnienie

do uchwały nr 12/X/2026 KR PZD z dnia 29 lipca 2026 r.

Informacje przekazywane do Krajowej Rady PZD przez okręgi oraz ROD wskazują na narastające zjawisko braku wolnych działek w ogrodach. Sytuacja ta przekłada się na wzrost cen działek na rynku wtórnym, co prowadzi do ograniczenia dostępu do nich dla rodzin najbardziej potrzebujących tej formy wsparcia. Główną przyczyną tego stanu rzeczy jest znaczący wzrost popularności ROD i popytu na działki. Jednak dane PZD wskazują również na systematyczne zmniejszanie się powierzchni ROD na skutek likwidacji, gdzie blokadą dla odtworzenia ogrodów jest brak dostępu do odpowiednich terenów. Problem ten sygnalizują również jednostki samorządu terytorialnego.

Kolejnym ważnym problemem zgłaszanym przez ROD i okręgi, są próby narzucania ogrodom opłat za użytkowanie wieczyste. Fakt, że w ostatnim czasie działania takie podjęto w kilku miejscowościach z różnych regionów Polski, czyni realnym ryzyko ich zintensyfikowania- potencjalnie dotyczy to ROD, w których z działek korzysta około 650 000 rodzin. Jakkolwiek PZD uczestnicząc aktywnie w tych postępowaniach, kwestionuje niekorzystne dla działkowców żądania gmin i starostów, to luka w regulacjach ustawy o gospodarce nieruchomościami rodzi obawę przed upowszechnieniem się niekorzystnej dla działkowców praktyki, obciążania ich opłatami wg stawek stosowanych do podmiotów komercyjnych. Zarządy ROD, których to dotyczy, informują, że w przypadku utrzymania takich stawek działkowcy zapowiadają porzucanie działek, a ROD grozi faktyczna samolikwidacja.

Analizy prawne przeprowadzone przez PZD wskazały, że aby realnie myśleć o przeciwdziałaniu tym niekorzystnym, czy wręcz zagrażającym dalszemu istnieniu ROD tendencjom, konieczna jest interwencja ustawodawcy. Z tego względu PZD przygotował projekt ustawy, która tworzy warunki do pozyskiwania gruntów pod nowe i odtwarzane ROD oraz dostosowuje zasady kształtowania opłat z tytułu użytkowania wieczystego do społecznego i niekomercyjnego charakteru ogrodów.

Projekt został przedstawiony właściwemu ministerstwu z wnioskiem o podjęcie dialogu ze środowiskiem działkowców. Działania te nie doprowadziły jednak do uruchomienia prac nad proponowanymi rozwiązaniami. Ta bierna postawa władz czyni zasadnym szersze zaprezentowanie problemu opinii publicznej, parlamentarzystom, samorządom oraz organizacjom społecznym, a także wykazanie rzeczywistej skali poparcia dla inicjatywy PZD.

Dlatego Krajowa Rada PZD uznała za konieczne zainicjowanie kampanii społecznej w tej sprawie. Doświadczenie wskazuje, że środowisko działkowców posiada potencjał, który pozwala liczyć na sukces takiego działania. Ogrody to milion rodzin działkowców. Ale zwłaszcza w największych aglomeracjach, gdzie ROD

zapewniają dostęp do zieleni i wypoczynku, wspierają zdrowie, aktywność osób starszych, integrację międzypokoleniową, uprawy na własne potrzeby, bioróżnorodność oraz przystosowanie miast do zmian klimatu, grono faktycznych beneficjentów funkcjonowania ROD wykracza daleko poza szeregi działkowców. To kolejne miliony członków społeczności lokalnych, w których funkcjonują ROD. Dlatego problemy działkowców zawsze spotykały się z szerokim oddźwiękiem społecznym. Już wielokrotnie zainicjowanie szerokiej debaty społecznej nad sprawami ROD, z udziałem samorządów, organizacji społecznych i innych środowisk korzystających z obecności ROD w przestrzeni publicznej, pozwalało na osiągnięcie celów, które pierwotnie wydawały się wręcz nierealne. Najdobitniejszym przykładem była obywatelska inicjatywa, która w 2013r. doprowadziła do uchwalenia ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Sukcesem zakończyły się również kampanie społeczne prowadzone przez PZD w sprawie altan działkowych w 2015r, a w ostatnim czasie, w sprawie specustawy MON oraz umieszczania ROD w planach ogólnych gmin.

Doświadczenia te uczą, że atutem kampanii prowadzonych działkowców było połączenie zaplecza eksperckiego, z wiedzą i doświadczeniem jednostek terenowych oraz autentycznego zaangażowania społeczności działkowców i ich przyjaciół. Połączenie tych czynników tworzyło potencjał pozwalający, nie tylko przedstawić propozycje dobrych rozwiązań, wyjaśnić ich cel i znaczenie, ale co najważniejsze, zbudować szerokie, ponadpartyjne poparcie dla spraw ważnych dla przyszłości ogrodnictwa działkowego.

Krajowa Rada PZD wyraża przekonanie, że realne jest, aby sukcesem zakończyła się również ostatnia inicjatywa. Przygotowany projekt odpowiada na potrzeby społeczne i problemy ROD, chroni prawa działkowców ale jednocześnie uwzględnia interes publiczny. Postulowana nowelizacja, umożliwiając pozyskiwanie gruntów na odtworzenie lub zakładanie nowych ROD, urealnia realizację przez państwo i gminy obowiązków już zapisanych w ustawie. Z kolei wprowadzenie limitu stawek za użytkowanie wieczyste, którymi można obciążyć działkowców, stanowić będzie nic innego, jak usunięcie skutków niedopatrzenia ustawodawcy - bo tylko w ten sposób można wyjaśnić obecny stan prawny, który umożliwił narzucanie ogrodom opłat w wymiarze identycznym, jak dla podmiotów komercyjnych.

Mając powyższe na uwadze, Krajowa Rada PZD postanowiła jak w uchwale.

WICEPREZES

Zdzisław ŚLIWA

PREZES

Eugeniusz KONDRACKI

ZAŁOŻENIA KAMPANII SPOŁECZNEJ PZD
na rzecz przyjęcia ustawy dotyczącej gruntów pod nowe i odtwarzane ROD
oraz opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów zajmowanych przez ROD

1. Cel i przedmiot kampanii

Celem kampanii jest pozyskanie poparcia Rządu, Parlamentu oraz możliwie szerokiego grona partnerów społecznych dla rozwiązań przygotowanych przez PZD, dotyczących pozyskiwania gruntów pod nowe i odtwarzane ROD oraz zasad opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów zajmowanych przez ROD.

Kampania powinna przedstawiać projekt jako rozwiązanie służące nie tylko działkowcom, lecz także społecznościom lokalnym, samorządom i państwu. Jej celem jest również stworzenie warunków do udziału PZD jako partnera społecznego w dalszych pracach nad przepisami.

2. Główne założenia

Działania powinny wykorzystywać doświadczenia PZD z wcześniejszych inicjatyw legislacyjnych i społecznych. Atutem PZD jest posiadanie ogólnopolskiej struktury, rozległe relacje w społecznościach lokalnych i możliwość uzyskania autentycznego poparcia, zarówno w społeczności działkowców, jak i poza ROD.

- Kampania powinna mieć charakter ponadpartyjny i być otwarta na współpracę ze wszystkimi środowiskami, które mogą poprzeć cele projektu.
- Argumentacja powinna opierać się na aktualnym projekcie, wiarygodnych danych i przykładach lokalnych, z uwzględnieniem prawnych, społecznych, ekonomicznych i środowiskowych aspektów ROD.
- Zakres i intensywność działań powinny być dostosowywane do przebiegu rozmów z władzami publicznymi oraz etapu procesu legislacyjnego.
- Jednostki PZD powinny korzystać ze wspólnych materiałów merytorycznych, zachowując możliwość doboru form działania odpowiednich do warunków lokalnych.
- Udział działkowców powinien wyrażać rzeczywiste społeczne poparcie dla projektu, bez nadawania kampanii charakteru partyjnego.

3. Podstawowy przekaz

Projekt PZD nie tworzy nieuzasadnionych przywilejów. Usuwa luki i bariery prawne, które utrudniają realizację społecznych funkcji ROD, rodzą ryzyko radykalnego pogorszenia warunków ich funkcjonowania (obciążenia finansowe) oraz uniemożliwiają realizację obowiązków związanych z odtwarzaniem ogrodów. projekt realizuje postulaty zgłaszane przez działkowców, zwłaszcza w kontekście opłat za użytkowanie wieczyste, oraz samorządy lokalne, zwłaszcza w kontekście mechanizmu służącego zapewnianiu terenów pod nowe i odtwarzane ROD. Najważniejsze aspekty to:

- Bez dostępu do odpowiednich gruntów tworzenie nowych ROD i odtwarzanie ogrodów likwidowanych jest w praktyce bardzo utrudnione.
- Ustawa, która umożliwiała przejmowania terenów w użytkowanie wieczyste przedstawiano, jako sposób na ochronę praw działkowców, obecnie okazuje się być instrumentem, który

może spowodować ekonomiczną dewastację ROD i ich samolikwidację. Można więc formułować tezę o wprowadzeniu działkowców w błąd przez ustawodawcę.

- ROD nie są przedsięwzięciami komercyjnymi, dlatego obciążenia związane z użytkowaniem wieczystym powinny odpowiadać ich społecznemu i niezarobkowemu charakterowi.
- Obecny stan prawny dopuszcza obciążanie ROD stawkami opłat jak dla obiektów komercyjnych – to oczywista luka w przepisach, która jest efektem zaniechania legislacyjnego.
- ROD zapewniają dostęp do zieleni i wypoczynku, wspierają zdrowie, integrację społeczną, uprawy na własne potrzeby, bioróżnorodność i adaptację miast do zmian klimatu.
- Projekt respektuje samodzielność JST, zasady planowania przestrzennego oraz potrzebę ochrony majątku publicznego.

4. Kierunki działań

Kampania powinna łączyć działania eksperckie, kontakty z przedstawicielami władz publicznych oraz aktywność społeczną. W zależności od sytuacji mogą być podejmowane w szczególności:

- rozmowy i wystąpienia do Rządu, właściwych resortów, KOWR oraz organów Sejmu i Senatu;
- spotkania z posłami i senatorami oraz zabieganie o ponadpartyjne poparcie dla projektu;
- pozyskiwanie stanowisk JST, organizacji społecznych, środowisk naukowych i innych partnerów;
- działania informacyjne w mediach PZD, mediach lokalnych i ogólnopolskich oraz kanałach internetowych;
- uchwały, stanowiska, apele, petycje i indywidualne wystąpienia działkowców których adresatami powinni być, Premier RP, kluby parlamentarne, posłowie i senatorowie - lokalnie, wg okręgów,
- gromadzenie danych i przykładów dotyczących niedostępności działek, problemów z odtwarzaniem ROD oraz faktycznych (lub potencjalnych) opłat za użytkowanie wieczyste od ROD.

5. Działania na poszczególnych poziomach PZD

5.1. Poziom krajowy

Na poziomie krajowym powinno funkcjonować zaplecze eksperckie i koordynacyjne kampanii. Działania na tym poziomie obejmują w szczególności:

- rozwijanie projektu ustawy, uzasadnienia, analiz oraz materiałów informacyjnych;
- prowadzenie dialogu z centralnymi organami państwa, klubami parlamentarnymi i organizacjami ogólnopolskimi;
- udział ekspertów PZD w pracach legislacyjnych oraz przygotowywanie opinii i propozycji zmian;
- udostępnianie materiałów, które mogą być wykorzystywane w działaniach na poziomie okręgów i ROD;
- analizowanie informacji napływających z kraju i przedstawianie władzom PZD propozycji dalszych działań.

5.2. Poziom okręgowy

Na poziomie OZ działania powinny koncentrować się na relacjach z parlamentarzystami i samorządami oraz na wspieraniu aktywności ROD. Mogą one obejmować:

- kontakty z posłami i senatorami z danego terenu oraz przedstawianie im założeń projektu;
- proponowanie parlamentarzystom aktywnego włączania się w kampanię społeczną, np. poprzez interpelacje poselskie, a w późniejszym okresie w proces legislacyjny,
- pozyskiwanie stanowisk władz wojewódzkich, powiatowych i gminnych, zwłaszcza zainteresowanych rozwojem ROD;
- współpraca i pozyskiwanie wsparcia ze strony lokalnych organizacji i partnerów społecznych;
- organizowanie spotkań działkowców z parlamentarzystami i samorządowcami;
- koordynowanie inicjatyw z udziałem większej liczby ROD;
- wspieranie ROD materiałami, wiedzą i pomocą organizacyjną;
- gromadzenie lokalnych danych, przykładów i deklaracji poparcia oraz upowszechnianie ich w mediach regionalnych.

5.3. Poziom ROD

ROD mogą nadać kampanii szeroki wymiar społeczny i pokazać, że proponowane rozwiązania odpowiadają na rzeczywiste potrzeby mieszkańców. Działania mogą obejmować zarówno inicjatywy na poziomie ROD jak i we współpracy z innymi ROD z danego terenu, mogą obejmować:

- informowanie działkowców o celach projektu i zachęcanie ich do udziału w kampanii;
- przedstawianie informacji na sytuacji ich ROD i potencjalnych skutków braku zmiany przepisów – dotyczy zwłaszcza ROD korzystających obecnie z nieodpłatnego prawa użytkowania wieczystego,
- dystrybucja materiałów przygotowanych przez ZD wśród działkowców,
- przyjmowanie stanowisk i apeli zbiorowych oraz ich dystrybucja do adresatów oraz do wiadomości OZ;
- organizowanie lokalnych spotkań z przedstawicielami władz i społeczności lokalnej;
- pokazywanie społecznych, zdrowotnych, rekreacyjnych i środowiskowych funkcji ROD;
- pozyskiwanie poparcia organizacji pozarządowych, rad osiedli, środowisk senioralnych, placówek oświatowych i innych lokalnych partnerów.

6. Organizacja i ocena działań

Dla sprawnej wymiany informacji na poziomie krajowym i okręgowym mogą być powoływane zespoły robocze lub wyznaczone osoby kontaktowe. Ich zadaniem powinno być ułatwianie współpracy, przepływu materiałów oraz zbieranie informacji o efektach kampanii. Rozwiązania organizacyjne powinny być proste i dostosowane do możliwości poszczególnych jednostek.

Ocena przebiegu kampanii powinna opierać się na podstawowych informacjach o podjętych działaniach, uzyskanych deklaracjach poparcia, reakcjach władz oraz problemach wymagających dodatkowej analizy. Raportowanie nie powinno powodować nadmiernych obciążeń organizacyjnych.

7. Oczekiwany rezultat

Podstawowym rezultatem kampanii powinno być uruchomienie skutecznej ścieżki legislacyjnej i przyjęcie rozwiązań realizujących cele projektu PZD. Kampania powinna uświadomić znaczenie problemów, których rozwiązaniu ma służyć proponowany przez PZD projekt.

Należy ukazywać skalę społeczną problemów - kwestia opłat za użytkowanie wieczyste rzutuje na przyszłość 650 000 rodzin. Ryzyka, jakie niesie ze sobą brak reakcji ze strony ustawodawcy – ROD sygnalizują, że opłaty naliczane wg obecnych przepisów będą powodować porzucanie działek – tak deklarują działkowcy, a w konsekwencji doprowadzą do degradacji całych ROD. Kampania ma również pokazywać znaczenie społeczne ROD, budować szerokie poparcie dla tworzenia i odtwarzania ogrodów.

Celem kampanii jest doprowadzenie do zbudowania szerokiego poparcia społecznego i na poziomie parlamentu, dla projektu ustawy opracowanego przez PZD.

**Krajowa Rada
Polskiego Związku Działkowców**